

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด นำมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติ โดยจัดดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งแวคล้อม โดยทั่วไปในโรงเรียน
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สิ่งแวคล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนซึ่งแบ่งออกเป็นสิ่งแวคล้อมทางกายภาพและสิ่งแวคล้อมทางจิตใจ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สิ่งแวคล้อม โดยทั่วไปในโรงเรียนได้แก่ขนาดของโรงเรียน ประเภทของโรงเรียนที่ทำการสอน จำนวนห้องเรียน อัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียน อัตราเฉลี่ยครูต่อจำนวนนักเรียน และเนื้อที่ตังของโรงเรียน

ตารางที่ 1 ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา

จำนวนนักเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2,001-2,500	4	16.67	2	5.71	0	0	6	6.59
1,501-2,000	5	20.83	1	2.86	0	0	6	6.59
1,001-1,500	6	25.00	7	20.00	3	9.37	16	17.59
501-1,000	5	20.83	11	31.43	8	25.00	24	26.37
1- 500	4	16.67	14	40.00	21	65.63	39	42.86
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00
เฉลี่ย	1,240 คน		679 คน		461 คน		750 คน	

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 62.50 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,000 คน และโดยเฉลี่ยมีนักเรียนโรงเรียนละ 1,240 คน สำหรับโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 71.43 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 90.63 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 1,000 คน โดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนของกรุงเทพมหานครและโรงเรียนราษฎร์มีนักเรียนโรงเรียนละ 679 คน และ 461 คน ตามลำดับ

โรงเรียนที่ใช้ทำการวิจัยมีนักเรียนเฉลี่ยโรงเรียนละ 750 คน

ตารางที่ 2 ประเภทของโรงเรียนประถมศึกษา

ประเภทของโรงเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น	0	0	7	20.00	11	34.38	18	19.78
โรงเรียนเปิดสอนจนถึงชั้น ประถมศึกษาตอนปลาย	24	100.00	28	80.00	21	65.62	73	80.22
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาทุกโรงเรียน โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 80.00 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 65.62 เป็นโรงเรียนเปิดสอนจนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 80.22 เป็นโรงเรียนเปิดสอนจนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 3 เนื้อที่ตั้งโรงเรียนประถมศึกษา

เนื้อที่ตั้งโรงเรียน (ตารางเมตร)	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8,000 ตารางเมตรขึ้นไป	8	33.33	9	26.47	2	6.64	19	21.11
6,400 - 7,999	4	16.67	2	5.88	0	0	6	6.67
4,800 - 6,399	3	12.50	6	17.65	4	12.50	13	14.44
3,200 - 4,799	6	25.00	7	20.59	14	34.38	24	26.67
1,600 - 3,199	2	8.33	7	20.59	6	18.75	15	16.67
1,599 ตารางเมตรหรือน้อยกว่า	1	4.17	3	8.82	9	28.13	13	14.44
รวม	24	100.00	34	100.00	32	100.00	90	100.00
เฉลี่ย	10,670 ตร.ม.		6,582 ตร.ม.		3,110.6 ตร.ม.		6,437.8 ตร.ม.	

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 87.50 มีเนื้อที่โรงเรียน 3,200 ตารางเมตรขึ้นไป และโดยเฉลี่ย โรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีเนื้อที่ตั้งโรงเรียน 10,670 ตารางเมตร

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 70.59 มีเนื้อที่ตั้งของโรงเรียน 3,200 ตารางเมตรขึ้นไป และโดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนของกรุงเทพมหานครมีเนื้อที่ตั้งโรงเรียน 6,582 ตารางเมตร

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 53.12 มีเนื้อที่ตั้งของโรงเรียน 3,200 ตารางเมตรขึ้นไป แต่โดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนราษฎร์มีเนื้อที่ตั้งโรงเรียน 3,110.6 ตารางเมตร ซึ่งตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เนื้อที่ตั้งของโรงเรียนต้องมีไม่น้อยกว่า 3,200 ตารางเมตร

โรงเรียนประถมศึกษาที่ทำการวิจัยมีพื้นที่ตั้งโรงเรียน โดยเฉลี่ย 6,437.8 ตารางเมตร

ตารางที่ 4 จำนวนห้องเรียน

จำนวนห้องเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
50 ห้องขึ้นไป	6	25.00	2	5.71	0	0	8	8.79
43 - 49	1	4.17	0	0	0	0	1	1.09
36 - 42	2	8.33	3	8.57	0	0	5	5.49
29 - 35	3	12.50	2	5.71	2	6.24	7	7.69
22 - 28	4	16.67	5	14.29	4	12.50	13	14.28
15 - 21	4	16.67	7	20.00	9	28.13	20	21.98
8 - 14	2	8.33	7	20.00	12	37.50	21	23.09
1 - 7	2	8.33	9	25.71	5	15.63	16	17.59
รวม เฉลี่ย	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00
		30 ห้อง		19 ห้อง		14 ห้อง		20 ห้อง

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 50.00 มีห้องเรียนมากกว่า 29 ห้อง โดยเฉลี่ยแล้วมีห้องเรียนโรงเรียนละ 30 ห้อง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 80.00 มีห้องเรียนน้อยกว่า 28 ห้อง โดยเฉลี่ยแล้ว มีห้องเรียนโรงเรียนละ 19 ห้อง

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 93.76 มีห้องเรียนน้อยกว่า 28 ห้อง โดยเฉลี่ยแล้วมีห้องเรียนโรงเรียนละ 14 ห้อง

โรงเรียนที่ทำการวิจัยมีห้องเรียนเฉลี่ยโรงเรียนละ 20 ห้อง

ตารางที่ 5 อัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน

จำนวนนักเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
51-55	1	4.17	1	2.86	0	0	2	2.20
46-50	0	0	2	5.71	1	3.13	3	3.30
41-45	4	16.67	2	5.71	1	3.13	7	7.39
36-40	14	58.33	10	28.87	5	15.63	29	31.86
31-35	2	8.33	8	22.87	9	28.13	19	20.88
26-30	0	0	6	17.14	9	28.13	15	16.48
21-25	3	12.50	6	17.14	7	21.88	16	17.59
รวม เฉลี่ย	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00
		42 คน		35 คน		32 คน		37 คน

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 79.17 มีอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนมากกว่าห้องละ 36 คน ถ้าเฉลี่ยทั้งหมดจากการวิจัยนี้จะมีนักเรียนห้องละ 42 คน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 43.15 มีอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนมากกว่าห้องละ 36 คน แต่ถ้ายเฉลี่ยทั้งหมดจากการวิจัยนี้จะมีนักเรียนห้องละ 35 คน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

สำหรับโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 21.89 มีอัตราเฉลี่ยจำนวนนักเรียนมากกว่าห้องละ 36 คน แต่ถ้ายเฉลี่ยทั้งหมดจากการวิจัยนี้จะมีนักเรียนห้องละ 32 คน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดมีจำนวนนักเรียนเฉลี่ยห้องละ 37 คน

ตารางที่ 6 อัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน

อัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
31 - 35	0	0	15	42.85	2	6.25	17	18.68
26 - 30	4	16.67	7	20.00	7	21.87	18	19.78
21 - 25	16	66.66	8	22.86	13	40.63	37	40.66
16 - 20	4	16.67	5	14.29	10	31.25	19	20.88
รวมเฉลี่ย	24	100.00	35	100.00	35	100.00	91	100.00
		24 คน		29 คน		23 คน		25 คน

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 66.66 มีอัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน 21-25 คน โดยเฉลี่ยแล้วครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:24 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 42.85 มีอัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน 31-35 คน โดยเฉลี่ยแล้วครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:29 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 40.63 มีอัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน 21-25 คน โดยเฉลี่ยแล้วครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:23 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

โรงเรียนที่ไร้ทำการวิจัยโดยเฉลี่ยมีครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1:25 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน

การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ลักษณะพื้นที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนตั้งอยู่ เนื้อที่สนามของโรงเรียน ลักษณะอาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียนและม้านั่ง กระจกหน้าต่าง แสงสว่าง และการระบายอากาศ น้ำดื่ม น้ำใช้ในโรงเรียน การกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ เหตุ-รำคาญ อุบัติเหตุในโรงเรียน โรงอาหาร ต้นไม้ สำหรับอาศับรมงกายภายในโรงเรียน รั้วของโรงเรียน และการทำความสะอาดในโรงเรียน

(2) สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ ได้แก่บรรยากาศภายในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และการจัดสันตนาการภายในโรงเรียน

(1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

ตารางที่ 7 ลักษณะพื้นที่ตั้งของโรงเรียน

ลักษณะพื้นที่ตั้ง โรงเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ที่ลุ่มน้ำท่วมถึง	17	70.83	30	85.71	14	43.75	61	67.03
ที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง	7	29.17	5	14.29	18	56.25	30	32.97
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 70.83 ตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมถึง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 85.71 ตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมถึง
 โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 56.25 ตั้งอยู่ในที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง
 โรงเรียนที่ทำการวิจัย ร้อยละ 67.03 ตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมถึง

ตารางที่ 8 แหล่งที่ตั้งโรงเรียน

แหล่งที่ตั้งโรงเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน	18	75.00	21	60.00	23	71.88	62	68.14
ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ไม่เกิน 1 กิโลเมตร	2	8.33	9	27.71	7	21.87	18	19.78
ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ไม่เกิน 2 กิโลเมตร	3	12.50	0	0	2	6.25	5	5.49
ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน เกินกว่า 2 กิโลเมตร	1	4.17	5	14.29	0	0	6	6.59
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 75.00 โรงเรียน
 ของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 60.00 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 71.88 เป็นโรงเรียนที่ตั้ง
 อยู่ในชุมชน

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 68.14 ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน

ตารางที่ 9 สภาพแวดล้อมที่โรงเรียนตั้งอยู่

สภาพแวดล้อมที่โรงเรียนตั้งอยู่	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งอยู่ในวัดหรือสุเหร่า	15	62.50	23	67.70	4	12.50	42	46.15
ตั้งติดอยู่กับโรงงาน-อุตสาหกรรม	1	4.17	1	2.86	1	3.13	3	3.29
ตั้งติดอยู่กับตลาดหรือย่านการค้า	2	8.33	1	2.86	4	12.50	7	7.70
ตั้งติดอยู่กับแหล่งพักอาศัยอื่น ๆ (อยู่โคกเคี้ยว, ใกล้ทางรถไฟ)	6	25.00	5	14.29	23	71.87	34	37.36
	0	0	5	14.29	0	0	5	5.50
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 62.10 และโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 67.70 ตั้งอยู่ในวัดหรือสุเหร่า โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 71.87 ตั้งติดอยู่กับแหล่งพักอาศัย โรงเรียนที่ใช้ทำการวิจัยร้อยละ 46.15 ตั้งอยู่ในวัดหรือสุเหร่า และอีกร้อยละ 37.36 ตั้งติดอยู่กับแหล่งพักอาศัย

ตารางที่ 10 อัตราเฉลี่ยของพื้นที่สนามต่อนักเรียน 1 คน

อัตราเฉลี่ยพื้นที่สนามต่อนักเรียน 1 คน	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8 ตารางเมตรขึ้นไป	1	5.00	9	27.27	2	7.69	12	15.19
6-7.9 ตารางเมตร	0	0	1	3.03	1	3.85	2	2.53
4-5.9 ตารางเมตร	1	5.00	3	9.09	5	19.23	9	11.39
2-3.9 ตารางเมตร	3	15.00	6	18.18	5	19.23	14	17.72
1.9 ตารางเมตรหรือน้อยกว่า	12	60.00	12	36.37	12	46.15	36	45.57
ไม่มีสนาม	3	15.00	2	6.06	1	3.85	6	7.60
รวม	20	100.00	33	100.00	26	100.00	79	100.00
เฉลี่ย	2.1 ตร.ม.		3.8 ตร.ม.		5.3 ตร.ม.		3.4 ตร.ม.	

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 60.00 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่สนามน้อยกว่า 2 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และโดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีพื้นที่สนาม 2.1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน น้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 36.37 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่สนามน้อยกว่า 2 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และโดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่สนาม 3.8 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน น้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 46.15 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่สนามน้อยกว่า 2 ตารางเมตรต่อนักเรียนหนึ่งคน และโดยเฉลี่ยแล้ว โรงเรียนราษฎร์มีพื้นที่สนาม 5.3 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน ตรงตามเกณฑ์เฉลี่ย

โรงเรียนที่ทำการวิจัยทั้งหมด โดยเฉลี่ยแล้วมีพื้นที่สนาม 3.4 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ซึ่งมีน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย

ตารางที่ 11 ลักษณะอาคารเรียน

ลักษณะอาคารเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาคารไม้	5	20.83	20	57.14	23	71.88	48	52.75
อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้	6	25.00	3	8.57	2	6.25	11	12.09
อาคารตึก (คอนกรีต)	13	54.17	12	34.29	7	21.87	32	35.16
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 54.17 มีอาคารเรียนเป็นตึก

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 57.14 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 71.88 มีอาคารเรียนเป็นไม้

โรงเรียนที่ทำการวิจัยทั้งหมด ร้อยละ 52.75 มีอาคารเรียนเป็นไม้

ตารางที่ 12 การทาสีภายในอาคารเรียน

การทาสีในอาคารเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทาสี	24	100.00	28	80.00	13	40.62	65	71.43
ไม่ได้ทาสี	0	0	7	20.00	19	59.38	26	28.57
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาทาสีภายในอาคารเรียนทุกโรง โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 80.00 ทาสีภายในอาคารเรียน โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 59.38 ไม่ได้ทาสี ภายในอาคารเรียน

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 71.43 ทาสีภายในอาคารเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ปริมาณห้องเรียน

ปริมาณห้องเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุง เทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีมากจนเหลือใช้ มีเพียงพอกับจำนวน นักเรียน	0	0	1	2.85	6	18.75	7	7.69
มีไม่เพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	18	75.00	19	54.29	25	78.12	62	68.13
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 75.00 มีห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 54.29 มีห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน แต่โรงเรียนอื่นร้อยละ 42.86 มีห้องเรียนไม่เพียงพอ

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 78.12 มีห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

โรงเรียนที่ไร้ทำการวิจัยทั้งหมด ร้อยละ 68.13 มีห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ตารางที่ 14 อัตราเฉลี่ยพื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียน 1 คน

อัตราเฉลี่ยพื้นที่ห้องเรียน ต่อนักเรียน 1 คน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.5 ตร.ม. ขึ้นไป	1	4.16	6	17.14	3	9.37	10	10.99
1.5 - 2.4 ตร.ม.	13	54.17	7	20.00	10	31.25	30	32.97
0.5 - 1.4 ตร.ม.	10	41.67	22	62.86	19	59.38	51	56.04
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00
เฉลี่ย		1.7 ตร.ม.		1.7 ตร.ม.		1.4 ตร.ม.		1.6 ตร.ม.

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 54.17 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่ห้องเรียน 1.5 ตารางเมตรขึ้นไปต่อนักเรียน 1 คน โรงเรียนของกรมสามัญมีพื้นที่ห้องโดยเฉลี่ย 1.7 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน

โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 62.86 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 59.38 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่ห้องเรียนน้อยกว่า 1.5 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วโรงเรียนกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนราษฎร์ มีพื้นที่ห้องเรียนเฉลี่ย 1.7 ตารางเมตร และ 1.4 ตารางเมตร ตามลำดับ ต่อนักเรียน 1 คน

โรงเรียนที่ทำการศึกษาวิจัยร้อยละ 56.04 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่ห้องเรียนน้อยกว่า 1.5 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และโดยเฉลี่ยมีพื้นที่ห้องเรียน 1.6 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน

ตารางที่ 15 ปริมาณโต๊ะเรียนและม้านั่ง

ปริมาณโต๊ะเรียนและม้านั่ง	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีมากเหลือใช้	0	0	3	8.57	6	18.75	9	9.89
มีเพียงพอแก่นักเรียน	21	87.50	30	85.72	25	78.12	76	83.52
มีไม่เพียงพอ	3	12.50	2	5.71	1	3.13	6	6.59
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 15 โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 87.50 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 85.72 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 78.12 มีโต๊ะเรียนและม้านั่งเพียงพอกับจำนวนนักเรียนตามความคิดเห็นของครูใหญ่

โรงเรียนที่ทำกรวิจัยทั้งหมด ร้อยละ 83.52 มีโต๊ะเรียนและม้านั่งเพียงพอกับนักเรียนตามความคิดเห็นของครูใหญ่

ตารางที่ 16 ปริมาณกระดานดำในห้องเรียน

ปริมาณกระดานดำ	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเพียงพอ	23	95.83	32	91.43	32	100.00	87	95.60
มีไม่เพียงพอ	1	4.17	3	8.57	0	0	4	4.40
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 95.83 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 91.43 โรงเรียนราษฎร์ ทุกโรงเรียนมีกระดานดำเพียงพอ ตามความกึกเห็นของครูใหญ่

โรงเรียนที่ทำการวิจัยทั้งหมดร้อยละ 95.60 มีกระดานดำเพียงพอ

ตารางที่ 17 แสงสว่างภายในห้องเรียน (เปอร์เซ็นต์ของประตูและหน้าต่างรวมกันต่อพื้นที่ห้องเรียน)

เปอร์เซ็นต์ของประตูและหน้าต่างรวมกันต่อพื้นที่ของห้องเรียน	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 20	15	62.50	14	51.85	19	65.52	48	60.00
น้อยกว่า 20	9	37.50	13	48.15	10	34.48	32	40.00
รวม	24	100.00	27	100.00	29	100.00	80	100.00

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 62.50 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 51.85 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 65.52 มีเปอร์เซ็นต์ของประตูหน้าต่างรวมกันมากกว่า 20

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 60.00 มีเปอร์เซ็นต์ของประตูหน้าต่างรวมกันมากกว่า 20

ตารางที่ 18 การระบายอากาศภายในห้องเรียน

ของลมระบายอากาศ	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	22	91.67	29	82.86	30	93.75	81	89.01
ไม่มี	2	8.33	6	17.14	2	6.25	10	10.99
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 91.67 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 82.86 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 93.75 มีของลมระบายอากาศภายในห้องเรียน

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 89.01 มีของลมระบายอากาศภายในห้องเรียน

ตารางที่ 19 แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในโรงเรียน

แหล่งน้ำ	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำประปา	18	75.00	17	48.58	25	78.13	60	65.94
น้ำบาดาล	2	8.33	9	25.71	4	12.50	15	16.48
น้ำฝน	3	12.50	9	25.71	3	9.37	15	16.48
แม่น้ำลำคลอง	1	4.17	0	0	0	0	1	1.10
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 75.00 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 48.58 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 78.13 ใช้น้ำประปา โรงเรียนที่ทำกรวิจัย ร้อยละ 65.94 ใช้น้ำประปา

ตารางที่ 20 การจัดน้ำดื่มสำหรับนักเรียน

การจัดน้ำดื่ม	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้ำพุสำหรับดื่ม	7	29.16	4	11.43	3	9.38	14	15.38
ถังหรือโอ่งมีกอกน้ำ	10	41.67	12	34.29	12	37.50	34	37.37
ถังหรือโอ่งน้ำ กอกน้ำประปา	3	12.50	4	11.43	7	21.87	14	15.38
ถังรองรับน้ำฝน	4	16.67	12	34.29	10	31.25	26	28.57
	0	0	3	8.56	0	0	3	3.30
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 20 โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 41.67 จัดถังหรือโอ่งน้ำมีกอกน้ำ

โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 34.29 จัดถังหรือโอ่งน้ำที่มีกอกน้ำและโรงเรียนอื่นร้อยละ 34.29 จัดกอกน้ำประปา

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 37.50 จัดถังหรือโอ่งน้ำมีกอกน้ำ

โรงเรียนที่ทำกรวิจัยร้อยละ 37.37 จัดถังหรือโอ่งน้ำมีกอกน้ำ

ตารางที่ 21 จำนวนนักเรียนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่

จำนวนนักเรียนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
241 คนขึ้นไป	7	30.43	3	9.09	5	15.62	15	17.04
181 - 240 คน	2	8.70	2	6.06	1	3.12	5	5.68
121 - 180 คน	4	17.40	1	3.03	2	6.25	7	7.95
61 - 120 คน	3	13.04	2	6.06	3	9.38	8	9.09
1 - 60 คน	0	0	3	9.09	3	9.38	6	6.82
ไม่มีอ่างล้างมือ	7	30.43	22	66.67	18	56.25	47	53.42
รวม	23	100.00	33	100.00	32	100.00	88	100.00
เฉลี่ย	171คนต่อ 1ที่		185คนต่อ 1 ที่		122 คนต่อ 1ที่		160คนต่อ 1ที่	

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 30.43 มีจำนวนนักเรียน 241 คน ขึ้นไปต่ออ่างล้างมือ 1 ที่ และมีโรงเรียนร้อยละ 30.43 ไม่มีอ่างล้างมือ โดยเฉลี่ยนักเรียน 171 คน ต่ออ่างล้างมือ 1 ที่ โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 66.67 ไม่มีอ่างล้างมือ และโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 185 คนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 50.25 ไม่มีอ่างล้างมือ โดยเฉลี่ยนักเรียน 122 คนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 53.42 ไม่มีอ่างล้างมือ โดยเฉลี่ยนักเรียน 160คนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่

ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปควรมีนักเรียน 60 คนต่ออ่างล้างมือ 1 ที่

ตารางที่ 22 ปริมาณสวมต่อจำนวนนักเรียนชาย

ปริมาณสวมต่อจำนวนนักเรียนชาย	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนชาย 100 คนแรก ต่อ 5 ที่ หรือมากกว่าและ เพิ่ม 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียน ที่เพิ่ม 50 คน	0	0	5	16.13	3	10.00	8	9.41
นักเรียนชาย 100 คนแรก ต่อ 4 ที่ เพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวน นักเรียนที่เพิ่ม 50 คน	1	4.17	3	9.68	4	13.33	8	9.41
นักเรียนชาย 100 คนแรก ต่อ 3 ที่ เพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวน นักเรียนที่เพิ่ม 50 คน	2	8.33	5	16.13	5	16.67	12	14.12
นักเรียนชาย 100 คนแรก ต่อ 2 ที่หรือน้อยกว่าและเพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 50 คน	21	87.50	18	58.06	18	60.00	57	67.06
รวม	24	100.00	31	100.00	30	100.00	85	100.00
เฉลี่ย	88 คนต่อ 1 ที่		72 คน ต่อ 1 ที่		49 คน ต่อ 1 ที่		71 คน ต่อ 1 ที่	

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 87.50 โรงเรียนกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 58.06 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 60.00 มีนักเรียนชาย 100 คนแรก
สวม 2 ที่ หรือน้อยกว่า และเพิ่ม 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 50 คน

โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 88 คน ต่อส้วม 1 ที่
 โรงเรียนของกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 72 คน ต่อส้วม 1 ที่
 โรงเรียนราษฎร์โดยเฉลี่ยมีนักเรียน 49 คน ต่อ ส้วม 1 ที่

ตารางที่ 23 ปริมาณส้วมต่อจำนวนนักเรียนหญิง

ปริมาณส้วมต่อจำนวนนักเรียนหญิง	โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียนทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนหญิง 100 คนแรกต่อ 6 ที่หรือมากกว่าและเพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 35 คน	1	4.17	5	15.62	3	10.00	9	10.47
นักเรียนหญิง 100 คนแรกต่อ 5 ที่ เพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 35 คน	0	0	1	3.12	3	10.00	4	4.65
นักเรียนหญิง 100 คนแรกต่อ 4 ที่ เพิ่ม 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 35 คน	0	0	3	9.38	3	10.00	6	6.98
จำนวนนักเรียนหญิง 100 คนแรกต่อ 3 ที่หรือน้อยกว่า และเพิ่ม 1 ที่ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 35 คน	23	95.83	23	71.88	21	70.00	67	77.90
รวม	24	100.00	32	100.00	30	100.00	86	100.00
เฉลี่ย	70คน	ต่อ 1 ที่	49คน	ต่อ 1 ที่	38 คน	ต่อ 1 ที่	53 คน	ต่อ 1 ที่

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 95.83 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 71.88 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 70.00 มีนักเรียนหญิง 100 คนแรกต่อ

ส่วน 3 ที่ หรือน้อยกว่า และ เพิ่ม 1 ที่ ต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม 35 คน

โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 70 คนต่อส่วน 1 ที่

โรงเรียนของกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยมีนักเรียน 49 คน ต่อ ส่วน 1 ที่

โรงเรียนราษฎร์โดยเฉลี่ยมีนักเรียน 38 คน ต่อส่วน 1 ที่

ตารางที่ 24 จำนวนนักเรียนชายต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่

จำนวนนักเรียนชายต่อที่ ปัสสาวะ 1 ที่	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
201 คน ขึ้นไป	4	28.57	1	4.35	0	0	5	7.57
151 - 200คน	2	14.29	0	0	1	3.45	3	4.55
101 - 150คน	2	14.29	1	4.35	0	0	3	4.55
51 - 100คน	2	14.29	8	34.78	7	24.14	17	25.76
1 - 50คน	3	21.42	8	34.78	13	44.82	24	36.36
ไม่มีที่ปัสสาวะ	1	7.14	5	21.74	8	27.59	14	21.21
รวม	14	100.00	23	100.00	29	100.00	66	100.00
เฉลี่ย	106คนต่อ 1ที่		71 คนต่อ 1 ที่		31คน ต่อ 1 ที่		62 คนต่อ 1ที่	

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 28.57 มีนักเรียนชายมากกว่า 201 คนขึ้นไปต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่ ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนชาย 106 คนต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 34.78 มีจำนวนนักเรียนชาย 51-100 คนต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่ และมีโรงเรียนอีกร้อยละ 34.78 มีจำนวนนักเรียนชาย 1-50 คนต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่ โดยเฉลี่ยแล้วมีนักเรียน 71 คนต่อที่ปัสสาวะ 1 ที่

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 44.82 มีจำนวนนักเรียนชาย 1-50 คน คอทีปัสสาวะ 1 ที โดยเฉลี่ยแล้วมีนักเรียน 31 คน คอทีปัสสาวะ 1 ที โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 36.36 มีจำนวนนักเรียนชาย 1-50 คน คอทีปัสสาวะ 1 ที และโดยเฉลี่ยแล้วมีนักเรียน 62 คนคอทีปัสสาวะ 1 ที ซึ่งไม่ตรงกับเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 25 การกำจัดน้ำโสโครกภายในโรงเรียน

การกำจัดน้ำโสโครก	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีท่อระบายน้ำโสโครกที่ สามารถกำจัดได้คื	10	41.67	5	14.29	17	53.13	32	35.16
มีท่อระบายน้ำโสโครกที่ กำจัดได้บางส่วน	8	33.33	11	31.43	8	25.00	27	29.67
มีท่อระบายน้ำโสโครก แต่ไม่สามารถกำจัดได้	0	0	2	5.71	0	0	2	2.20
ไม่มีท่อระบายน้ำโสโครก	6	25.00	17	48.57	7	21.87	30	32.97
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญร้อยละ 41.67 และโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 53.13 มีท่อระบายน้ำโสโครกที่สามารถกำจัดได้คื

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 48.57 ไม่มีท่อระบายน้ำโสโครก

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 35.16 มีท่อระบายน้ำโสโครกที่สามารถกำจัดได้คื แต่โรงเรียนอื่กร้อยละ 32.97 ไม่มีท่อระบายน้ำโสโครก

ตารางที่ 26 การกำจัดขยะมูลฝอยในโรงเรียน

การกำจัดขยะมูลฝอย	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีรถมารับไปกำจัด	12	50.00	8	22.86	15	46.88	35	38.46
ฝัง	0	0	0	0	2	6.25	2	2.20
เผา	11	45.83	21	60.00	13	40.62	45	49.45
ถมที่ลุ่มในโรงเรียน	1	4.17	6	17.14	2	6.25	9	9.89
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 50.00 มีรถมารับขยะไปกำจัดและโรงเรียนอื่กร้อยละ 45.83 กำจัดขยะโดยวิธีเผา

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 60.00 กำจัดขยะโดยวิธีเผา

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 46.88 มีรถมารับขยะไปกำจัด และโรงเรียนอื่กร้อยละ 40.62 กำจัดขยะโดยวิธีเผา

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 49.45 กำจัดขยะโดยวิธีเผาและโรงเรียนอื่กร้อยละ 38.46 มีรถมารับขยะไปกำจัด

ตารางที่ 27 ปริมาณภาระรองรับขยะมูลฝอยในโรงเรียน

ปริมาณภาระรองรับ ขยะมูลฝอย	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีภาระเพียงพอ	21	87.50	23	65.71	30	93.75	74	81.32
มีภาระไม่เพียงพอ	3	12.50	11	31.43	2	6.25	16	17.58
ไม่มีภาระรองรับขยะ	0	0	1	2.86	0	0	1	1.10
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 87.50
โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 65.71 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 93.75 มี
ภาระรองรับขยะเพียงพอ

โรงเรียนที่ทำการวิจัย ร้อยละ 81.32 มีภาระรองรับขยะเพียงพอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 เสียงดังอันเป็นเหตุรำคาญในโรงเรียน

เสียงดังรบกวน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเสียงดังรบกวนมาก	1	4.16	2	5.72	1	3.12	4	4.40
มีเสียงดังรบกวนพอควร	5	20.82	7	20.00	5	15.63	17	18.68
มีเสียงดังรบกวนบางครั้ง	11	45.86	13	37.14	12	37.50	36	39.56
ไม่มีเสียงดังรบกวน	7	29.16	13	37.14	14	43.75	34	37.36
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 28 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 45.86 ได้รับความเสียงดังรบกวนเป็นบางครั้ง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 37.14 ได้รับความเสียงดังรบกวนเป็นบางครั้ง และมีโรงเรียนอีกร้อยละ 37.14 ไม่ได้รับความเสียงดังรบกวนเลย

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 43.75 ไม่ได้รับความเสียงดังรบกวนเลย

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 39.50 ได้รับความเสียงดังรบกวนเป็นบางครั้ง และมีโรงเรียนอีกร้อยละ 37.36 ไม่ได้รับความเสียงดังรบกวนเลย

ตารางที่ 29 กลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญในโรงเรียน

กลิ่นเหม็น	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีกลิ่นเหม็นรบกวนมาก	0	0	1	2.86	0	0	1	1.10
มีกลิ่นเหม็นรบกวนพอควร	2	8.33	2	5.72	0	0	4	4.40
มีกลิ่นเหม็นรบกวนบางครั้ง	12	50.00	16	45.71	13	40.63	41	45.05
ไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวนเลย	10	41.67	16	45.71	19	59.37	45	49.45
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 50.00 ได้รับความ
เหม็นรบกวนบางครั้ง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 45.71 ได้รับความเหม็นรบกวนบางครั้ง
และยังมีโรงเรียนอีกร้อยละ 45.71 ไม่ได้กลิ่นเหม็นรบกวนเลย

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 59.37 ไม่ได้กลิ่นเหม็นรบกวนเลย

โรงเรียนที่ทำวิจัยร้อยละ 49.45 ไม่ได้กลิ่นเหม็นรบกวนเลย

ตารางที่ 30 ความสิ้นส่เพื่อนอันเป็นเหตุรำคาญ

ความสิ้นส่เพื่อน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความสิ้นส่เพื่อนมาก	0	0	1	2.86	0	0	1	1.10
ได้รับความสิ้นส่เพื่อนพอ- สมควร	1	4.16	3	8.57	1	3.12	5	5.49
ได้รับความสิ้นส่เพื่อนบาง ครั้ง	10	41.67	6	17.74	6	18.75	22	24.18
ไม่ได้รับความสิ้นส่เพื่อน เลย	13	54.17	25	71.43	25	78.13	63	69.23
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 30 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 54.17 โรงเรียน
ของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 71.43 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 78.13 ไม่ได้รับความสิ้น
ส่เพื่อนอันเป็นเหตุรำคาญเลย

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 69.23 ไม่ได้รับความสิ้นส่เพื่อนอันเป็นเหตุรำคาญเลย

ตารางที่ 31 เหตุรำคาญจากฝุ่นละอองหรือเขม่าควัน

ฝุ่นละอองหรือเขม่าควัน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความรำคาญมาก	3	12.50	3	8.57	1	3.12	7	7.69
ได้รับความรำคาญพอควร	0	0	3	8.57	1	3.12	4	4.39
ได้รับความรำคาญบางครั้ง	12	50.00	12	34.29	8	25.00	32	35.17
ไม่ได้รับความรำคาญเลย	9	37.50	17	48.57	22	68.76	48	52.75
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 31 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 50.00 ได้รับความรำคาญจากฝุ่นละอองหรือเขม่าควันเป็นบางครั้ง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 48.57 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 68.76 ไม่ได้รับความรำคาญจากฝุ่นละอองหรือเขม่าควันเลย

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 52.75 ไม่ได้รับความรำคาญจากฝุ่นละอองหรือเขม่าควันเลย

ตารางที่ 32 อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน	1	4.17	0	0	0	0	1	1.10
เกิดขึ้นบ่อยครั้ง	3	12.50	2	5.72	0	0	5	5.49
เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง	20	83.33	31	88.56	29	90.62	80	87.92
ไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น	0	0	2	5.72	3	9.38	5	5.49
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 32 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 83.33 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 88.56 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 90.62 มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 87.92 มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 โรงอาหารของโรงเรียน

โรงอาหาร	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีโรงอาหารโดยเฉพาะ	4	17.39	7	23.33	22	68.75	33	38.82
มีโรงอาหารใช้ร่วมกับ หอประชุม	12	52.17	2	6.67	7	21.68	21	24.71
มีโรงอาหารใช้ร่วมกับ โรงฝึกพล	1	4.35	3	10.00	0	0	4	4.71
มีโรงอาหารใช้ร่วมกับ ห้องเรียน	4	17.39	5	16.67	1	3.12	10	11.76
ไม่มีโรงอาหาร	2	8.70	13	43.33	2	6.25	17	20.00
รวม	23	100.00	30	100.00	32	100.00	85	100.00

จากตารางที่ 33 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 52.17 มีโรงอาหารใช้ร่วมกับหอประชุม

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 43.33 ไม่มีโรงอาหาร

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 68.75 มีโรงอาหารโดยเฉพาะ

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 38.82 มีโรงอาหารโดยเฉพาะ และมีโรงเรียนอื่นร้อยละ 24.71 มีโรงอาหารใช้ร่วมกับหอประชุม

ตารางที่ 34 ต้นไม้ที่ใช้อาศัยร่มเงาภายในบริเวณโรงเรียน

ปริมาณต้นไม้	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีมาก	1	4.17	4	11.43	2	6.45	7	7.78
มีพอสมควร	15	62.50	12	34.29	18	58.07	45	50.00
มีน้อย	6	25.00	14	40.00	6	19.35	26	28.89
ไม่มีเลย	2	8.33	5	14.28	5	16.13	12	13.33
รวม	24	100.00	35	100.00	31	100.00	90	100.00

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 62.50 มีต้นไม้ที่ใช้อาศัยร่มเงาพอสมควร

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 40.00 มีต้นไม้ที่ใช้อาศัยร่มเงาน้อย

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 58.07 มีต้นไม้อาศัยร่มเงาพอสมควร

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 50.00 มีต้นไม้ที่ใช้อาศัยร่มเงาพอสมควร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 รั้วของโรงเรียน

ชนิดของรั้ว	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รั้วไม้	4	16.67	7	20.00	11	34.37	22	24.18
รั้วคอนกรีต	12	50.00	2	5.71	10	31.25	24	26.37
รั้วต้นไม้	1	4.17	1	2.86	3	9.37	5	5.49
รั้วลวดหนามโปร่ง	2	8.33	10	28.57	1	3.13	13	14.29
รั้วสังกะสี	2	8.33	1	2.86	4	12.50	7	7.69
ไม่มีรั้ว	3	12.50	14	40.00	3	9.38	20	21.98
รวม	24	100.00	35	100.00	32	100.00	91	100.00

จากตารางที่ 35 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 50.00 มีรั้วคอนกรีต

โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 40.00 ไม่มีรั้ว

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 34.37 มีรั้วไม้ และโรงเรียนอื่กร้อยละ 31.25 มีรั้วคอนกรีต

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 26.37 มีรั้วคอนกรีต และมีโรงเรียนอื่กร้อยละ 24.18 มีรั้วไม้

ตารางที่ 36 จำนวนคนงานภารโรง

จำนวนคนงานภารโรง	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13 คนขึ้นไป	1	4.17	0	0	1	3.34	2	2.25
10 - 12 คน	1	4.17	0	0	0	0	1	1.12
7 - 9 คน	5	20.82	0	0	2	6.66	7	7.87
4 - 6 คน	7	29.17	1	2.86	9	30.00	17	19.10
1 - 3 คน	10	41.67	34	97.14	18	60.00	62	69.66
รวม	24	100.00	35	100.00	30	100.00	89	100.00
เฉลี่ย	5 คน		1 คน		3 คน		3 คน	

จากตารางที่ 36 โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 41.67 มีจำนวนคนงานภารโรง 1 ถึง 3 คน โดยเฉลี่ยแล้วมีคณงานภารโรง โรงเรียนละ 5 คน

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 97.14 มีจำนวนคนงานภารโรง 1 ถึง 3 คน และโดยเฉลี่ยแล้วมีคณงานภารโรง โรงเรียนละ 1 คน

โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 60.00 มีจำนวนคนงานภารโรง 1 ถึง 3 คน และโดยเฉลี่ยแล้วมีคณงานภารโรง โรงเรียนละ 3 คน

โรงเรียนที่ทำการวิจัยมีจำนวนคนงานภารโรงโดยเฉลี่ยโรงเรียนละ 3 คน

(2) สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ

ตารางที่ 37 บรรยากาศภายในโรงเรียน

บรรยากาศภายใน โรงเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูเคร่งครัดในระเบียบ ของนักเรียนมาก	3	13.05	3	8.57	8	25.00	14	15.55
ครูเคร่งครัดในระเบียบ วินัยของนักเรียนเป็นบาง ครั้ง	11	47.82	14	40.00	9	28.13	34	37.78
ครูเป็นกันเองกับนักเรียน เป็นบางครั้ง	5	21.74	14	40.00	8	25.00	27	30.00
ครูเป็นกันเองกับนักเรียน มาก	4	17.39	4	11.43	7	21.87	15	16.67
รวม	23	100.00	35	100.00	32	100.00	90	100.00

จากตารางที่ 37 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 47.82 ครูเคร่งครัดในระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นบางครั้ง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 40.00 ครูเคร่งครัดในระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นบางครั้ง และมีโรงเรียนอีกร้อยละ 40.00 เช่นเดียวกัน ที่ครูเป็นกันเองกับนักเรียนเป็นบางครั้ง โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 28.13 ครูเคร่งครัดในระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นบางครั้ง โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 37.78 ครูเคร่งครัดในระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน

การพบปะสังสรรค์ - ระหว่างครู	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเป็นประจำสัปดาห์ละ ครั้ง	5	21.74	7	20.00	5	16.13	17	19.10
มีเป็นประจำเดือนละ ครั้ง	6	26.08	19	54.28	14	45.16	39	43.82
มีเป็นประจำเดือนละ 2 ครั้ง	2	8.33	0	0	1	3.23	3	3.37
มีเป็นประจำเทอมละ ครั้ง	5	21.74	5	14.29	8	25.80	18	20.22
มีเป็นประจำปีละครั้ง	5	21.74	3	8.57	3	9.68	11	12.37
ไม่มีการพบปะสังสรรค์เลย	0	0	1	2.86	0	0	1	1.12
รวม	23	100.00	35	100.00	31	100.00	89	100.00

จากการวางที่ 38 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 26.08 ครูมีการพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำเดือนละครั้ง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 54.28 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 45.16 ครูมีการพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำเดือนละครั้ง

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 43.82 ครูมีการพบปะสังสรรค์กันเป็นประจำเดือนละครั้ง

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน กับโรงเรียน	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีสมาคมครูผู้ปกครอง	2	8.33	0	0	0	0	2	2.25
มีการประชุมผู้ปกครอง	10	41.67	9	25.72	0	0	19	21.35
มีจดหมายหรือสารสัมพันธ์ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	5	20.83	10	28.57	24	84.00	39	43.82
มีกิจกรรมให้ครูได้พบกับผู้ ปกครอง	1	4.17	0	0	2	6.67	3	3.37
เชิญผู้ปกครองมาร่วม กิจกรรมของ โรงเรียน	3	12.50	13	37.14	4	13.33	20	22.47
อื่น ๆ (มีสมาคมศิษย์เก่า มูลนิธิการศึกษา)	3	12.50	3	8.57	0	0	6	6.74
รวม	24	100.00	35	100.00	30	100.00	89	100.00

จากตารางที่ 39 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 41.67 มีการประชุมผู้ปกครอง

โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 37.14 เชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

โรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 84.00 มีจดหมายหรือสารสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

โรงเรียนที่ทำการวิจัย ร้อยละ 43.82 มีจดหมายหรือสารสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ตารางที่ 40 การจัดสรรงบประมาณภายในโรงเรียน

การจัดสรรงบประมาณ	โรงเรียนของ กรมสามัญศึกษา		โรงเรียนของ กรุงเทพมหานคร		โรงเรียนราษฎร์		รวมโรงเรียน ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีห้องกีฬาในร่ม	6	25.00	3	8.82	4	12.90	13	14.61
มีม้านั่งเล่นในบริเวณ โรงเรียน	12	50.00	18	52.95	16	51.61	46	51.68
มีห้องนั่งเล่น	0	0	1	2.94	0	0	1	1.12
มีเครื่องเล่นสนาม	2	8.34	1	2.94	10	32.26	13	14.61
มีรายการพิเศษ	2	8.33	4	11.76	1	3.23	7	7.87
ไม่ได้จัดสรรงบประมาณ	2	8.33	7	20.59	0	0	9	10.11
รวม	24	100.00	34	100.00	31	100.00	89	100.00

จากตารางที่ 40 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาร้อยละ 50.00 โรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 52.95 และโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 51.61 จัดให้มีม้านั่งเล่นในบริเวณโรงเรียน

โรงเรียนที่ทำการวิจัยร้อยละ 51.68 จัดให้มีม้านั่งเล่นในบริเวณโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

(1) โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่โดยเฉลี่ยแล้วมีนักเรียนมากกว่าโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนราษฎร์ นอกจากนี้โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาทุกโรงเรียนจัดสอนจนถึงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

(2) โรงเรียนราษฎร์เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 46) มีเนื้อที่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในกฎกระทรวง¹ ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวอาจจะตั้งมาก่อนประกาศใช้กฎกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2497 แต่โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนของกรุงเทพมหานครโดยเฉลี่ยแล้วมีเนื้อที่ตั้งโรงเรียนมากกว่าเกณฑ์

(3) โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนนักเรียนในห้องมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา² ซึ่งอาจจะทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร แต่โรงเรียนของกรุงเทพมหานครและโรงเรียนราษฎร์โดยเฉลี่ยแล้วมีนักเรียนในห้องอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

(4) โรงเรียนของกรุงเทพมหานครมีอัตราเฉลี่ยครูต่อจำนวนนักเรียนน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา³ ครูจึงมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน แต่โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนราษฎร์มีครูเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมของสุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

(1) สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

1.1 ลักษณะที่ตั้งโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาประมาณ 2 ใน 3 (ร้อยละ 70)

¹ ศึกษาธิการ, กระทรวง, (พ.ศ. 2497), เรื่องเดิม., หน้า 2.

² ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา "เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา" เรื่องเดิม., หน้า 8.

³ เรื่องเดียวกัน., หน้าเดียวกัน.

และโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ประมาณ 4 ใน 5 (ร้อยละ 85) ตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมถึง ทำให้ลักษณะที่ตั้งโรงเรียนไม่ถูกสุขลักษณะแต่โรงเรียนราษฎร์มีเพียงร้อยละ 43 เท่านั้นที่ตั้งอยู่ในที่ลุ่ม

1.2 แหล่งที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภท เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97) ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนซึ่งช่วยให้นักเรียนมาเรียนได้สะดวกและไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมากเกินไป

โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนกรุงเทพมหานครประมาณ 2 ใน 3 (ร้อยละ 62) ตั้งอยู่ในวัดหรือสุเหร่าทำให้ไม่สามารถขยายโรงเรียนออกไปได้ในอนาคต แต่โรงเรียนราษฎร์ประมาณ 2 ใน 3 (ร้อยละ 71) ตั้งติดกับแหล่งพักอาศัย

1.3 พื้นที่สนามและบริเวณโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยแล้วมีน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา⁴ จึงมีพื้นที่สนามและบริเวณโรงเรียนคับแคบไม่เพียงพอ แต่โรงเรียนราษฎร์โดยเฉลี่ยแล้วมีพื้นที่สนามและบริเวณโรงเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.4 อาคารเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีอาคารเรียนถาวร และโรงเรียนประมาณ 2 ใน 3 (ร้อยละ 71) ทาสีภายในอาคารเรียน

ประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 42) ในโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร และ 1 ใน 4 (ร้อยละ 25) ในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีห้องเรียนไม่เพียงพอ แต่โรงเรียนราษฎร์เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96) มีห้องเรียนเพียงพอ แต่มีพื้นที่ห้องเรียนคับแคบกว่าโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร

1.5 ปริมาณโต๊ะเรียนและม้านั่งในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภท ประมาณ 4 ใน 5 (ร้อยละ 83) มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

⁴สุชาติ โสสมประยูร, เรื่องเดิม, หน้า 54-55.

1.6 3 ใน 5 (ร้อยละ 60) ของห้องเรียนภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภท มีแสงสว่างเพียงพอตามมาตรฐาน⁵

9 ใน 10 ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีช่องลมระบายอากาศในห้องเรียน

1.7 ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51) ในโรงเรียนของกรุงเทพมหานครไม่ได้นำประปาสำหรับดื่ม เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตที่ห่างไกลแค่ 3 ใน 4 (ร้อยละ 75) ในโรงเรียนราษฎร์ได้นำประปาสำหรับดื่ม

ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทจัดให้มีภาชนะเก็บน้ำดื่มซึ่งไม่ถูกสุขลักษณะและยังมีโรงเรียนประถมศึกษาเพียงร้อยละ 15 จัดให้มีน้ำพุดื่มแต่ก็มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภท ไม่มีอ่างล้างมือ และที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.8 ส้วมและที่ถ่ายปัสสาวะในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีไม่เพียงพอซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมีส้วมชาย 1 ที่ต่อนักเรียน 71 คน ส้วมหญิง 1 ที่ต่อนักเรียน 53 คน และมีที่ถ่ายปัสสาวะ 1 ที่ต่อนักเรียน 62 คน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าโรงเรียนของกรุงเทพมหานครบางโรงเรียนไม่ได้จัดแยกส้วมชายส้วมหญิงและโรงเรียนราษฎร์บางโรงเรียนไม่มีส้วมสำหรับนักเรียนใช้เลย

1.9 ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54) โรงเรียนของกรุงเทพมหานครไม่มีท่อระบายน้ำโสโครกหรือมีก็ไม่สามารถกำจัดได้ แค่ 3 ใน 4 (ร้อยละ 75) ของโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนของกรุงเทพมหานครมีท่อระบายน้ำโสโครกที่สามารถกำจัดน้ำโสโครกได้

1.10 ครึ่งหนึ่งของโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีรถมารับขยะมูลฝอยไปกำจัดทุกวัน แต่โรงเรียนของกรุงเทพมหานครร้อยละ 60 กำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธี

⁵ Ben Freedman, *op.cit.*, p.1308.

เผา และประมาณ 4 ใน 5 (ร้อยละ 81) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยเพียงพอ

1.11 เหตุรำคาญต่าง ๆ ในโรงเรียนพบว่า

ประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 39) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีเสียงดังรบกวนเป็นบางครั้ง แต่โรงเรียนราษฎร์มากกว่าร้อยละ 43 ไม่ได้รับเสียงดังรบกวนเลย

เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทไม่ได้รับกลิ่นเหม็นรบกวนเลย แต่ครึ่งหนึ่งของโรงเรียนประชาศึกษาได้รับกลิ่นเหม็นรบกวนเป็นบางครั้ง

2 ใน 3 (ร้อยละ 69) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทไม่ได้รับความสิ้นสະเพื่อนเลย

ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทไม่ได้รับความรำคาญจากฝุ่นละอองหรือเขม่าควัน แต่ครึ่งหนึ่งของโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาได้รับความรำคาญเป็นบางครั้ง

1.12 โรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมากกว่าร้อยละ 87 มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง ซึ่งโรงเรียนควรจัดทำสถิติอุบัติเหตุต่าง ๆ ในโรงเรียนไว้

1.13 ประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 43) ของโรงเรียนของกรุงเทพมหานครไม่มีโรงอาหาร และปล่อยให้เด็กออกไปหาอาหารกลางวันรับประทานเอง แต่ประมาณ 2 ใน 3 (ร้อยละ 68) ของโรงเรียนราษฎร์มีโรงอาหารในโรงเรียนโดยเฉพาะ และประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52) ของโรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีโรงอาหารใช้ร่วมกับหอประชุม

1.14 ครึ่งหนึ่งของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภท มีต้นไม้ที่ใช้อาศัยร่มเงาพอสมควร แต่ 2 ใน 5 ในโรงเรียนของกรุงเทพมหานครมีต้นไม้น้อย

1.15 ครึ่งหนึ่งของโรงเรียนของกรมสามัญศึกษามีรั้วคอนกรีตและประมาณ

1 ใน 3 (ร้อยละ 34) ของโรงเรียนราษฎร์มีรั้วไม้ แต่ 2 ใน 5 ของโรงเรียนของกรุงเทพมหานครไม่มีรั้วเลย

1.16 โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาโดยเฉลี่ยมีคณงานภารโรงมากกว่าโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนราษฎร์มีคณงานภารโรงมากกว่าโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร (เฉลี่ยโรงเรียนละ 1 คน)

(2) สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ

2.1 บรรยากาศในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทดีพอสมควรเนื่องจากครูในโรงเรียนประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 37) เกรงครัดในระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นบางครั้ง

2.2 ประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 43) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทครูไต่พบปะสังสรรค์กันเกือบทุกครั้ง

2.3 โรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทมีความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี โรงเรียนดังกล่าวได้ใช้สื่อสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไปคือประมาณ 4 ใน 5 (ร้อยละ 84) ของโรงเรียนราษฎร์ ใช้จดหมายหรือสารสัมพันธ์ ประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 41) ของโรงเรียนกรมสามัญศึกษาใช้การประชุมผู้ปกครอง และประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 37) ของโรงเรียนกรุงเทพมหานคร เชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2.4 ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51) ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ประเภทจัดสันตนาการในโรงเรียนโดยการจัดมานั่งเล่นในบริเวณโรงเรียน แต่ 1 ใน 5 ของโรงเรียนกรุงเทพมหานครไม่ได้จัดสันตนาการให้แก่เด็กนักเรียนแต่อย่างใดเลย